

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Medzirezortnej komisie pre koordináciu spolupráce v oblasti boja
proti falšovaniu a autorskému pirátstvu

Z Á Z N A M

**z 12. zasadnutia Medzirezortnej komisie pre koordináciu spolupráce
v oblasti boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu**

Dátum: 23. september 2020
Miesto: Finančné riaditeľstvo SR
Účastníci rokovania: vid' príloha

Priebeh a výsledky rokovania

Rokovanie otvoril a viedol Mgr. Matúš Medvec, MBA (ÚPV SR), predseda Medzirezortnej komisie pre koordináciu spolupráce v oblasti boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu (ďalej len „komisia“). Keďže išlo o prvé zasadanie pod vedením nového predsedu komisie, obsah rokovania bol zameraný definovanie vízie a cieľov a na identifikáciu problémových oblastí v ochrane a vymáhaní práv duševného vlastníctva (PDV) na Slovensku. Snahou predsedu komisie bude zdynamizovať jej fungovanie so zameraním na výsledky a na plnenie mandátu z uznesenia vlády SR. Zároveň rozvíjať jej aktivity, tak aby bola vnímaná externými partnermi ako efektívna komunikačná platforma prinášajúca konkrétne riešenia existujúcich otázok a problémov.

Dôležitým faktorom pre ďalšie smerovanie a zlepšenie činnosti komisie bude otvorená komunikácia so zástupcami majiteľov práv DV a spotrebiteľských organizácií. V tejto oblasti je potrebná intenzívnejšia komunikácia. Analýzy Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo a Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj konštatujú rast objemu obchodu s falšovanými výrobkami v celej EÚ.

V úvodnej, orientačnej diskusii k aktuálnym problémom vo vymožitelnosti PDV predseda komisie konštatoval existenciu robustného represívneho systému v SR. Kompetencie sú dané policajným orgánom a colným orgánom. Národné štatistiky však hovoria o nízkych číslach porušovania PDV. Nedostatočne pokrytou oblasťou sú priestupky v oblasti porušovania práv priemyselného vlastníctva.

Zástupca PPZ informoval, že k augustu 2020 evidujú 4 trestné činy proti PDV (§281 a 282 TZ). Za porušovanie §283 evidujú 32 prípadov z toho je 6 objasnených. Jedná sa o porušovanie autorského práva na internete (internetová kriminalita). Tento typ kriminality je dominantný a jeho riešenie je komplikované. Objasnenosť je nízka. Existencia anonymizérov, najmä keď sú lokalizované v zahraničí, komplikuje identifikáciu porušovateľov. Medzinárodná spolupráca je v tomto prípade nevyhnutnosťou. Celkovo však počty prípadov porušení každoročne klesajú, avšak uvedené neznamena, že reálne klesá trend porušovania PDV, avšak je predpoklad, že

viac je prípadov PDV riešené v občiansko-právnej rovine. V roku 2019 zaznamenali 47 prípadov porušení. Ďalším problémom v trestnom konaní je dokazovanie, keďže je nutné preukázať úmysel trestného činu, výšku skutočnej škody, ktorá vznikla oprávnenému majiteľovi práv a tiež to, že trestnoprávne prostriedky ochrany pri PDV sú krajnými prostriedkami právnej ochrany (tzv. princíp *ultima ratio*). Trestné právo nastupuje až vtedy, keď sa ostatné prostriedky ochrany ukážu ako neúčinné. Chýbajú jednotné postupy výpočtu skutočne vzniknutej škody majiteľovi práv, čo spôsobuje, že sa výsledky výpočtov diametrálne líšia. Alternatívou k správne trestaniu a trestnému konaniu je občiansko-právne konanie. Zároveň navrhla, aby bolo minimálne 1x do roka sprostredkované ÚPV SR vzdelávanie pre colníkov a príslušníkov Policajného zboru, príp. iné inštitúcie v oblasti boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu.

Zástupca MK SR konštatoval výrazný pozitívny efekt zavedenia licencií do autorského zákona. Tento nástroj výraznou mierou znížil počet porušení autorského práva. V súčasnosti je táto početnosť nízka. Čo je však vnímané ako problém, je nedostupnosť špecializovaných znalcov na vyčíslňovanie škody v prípadoch porušovania autorského práva.

Zástupca FR SR informoval o postupoch colných orgánov v prípade porušovania PDV. Ich úlohou je zabránenie dovozu nebezpečného tovaru a tovaru porušujúceho PDV z tretích krajín na domáci trh. Zákon č.486/2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi jasne definuje postup konania v prípade zadržania podozrivého tovaru na hranici. V prípade zadržania podozrivého tovaru kontaktujú zástupcu majiteľa PDV so žiadosťou o stanovisko o spôsobe ďalšieho nakladania s tovarom (prepustenie tovaru do obehu alebo zničenie). V roku 2019 mali 3902 záchytovej tovaru, z čoho bolo 90% zničených. V oblasti ochrany spotrebiteľa komunikujú aj s orgánmi trhového dozoru, či sa nejedná o nebezpečný tovar. Úzko spolupracujú so Slovenskou obchodnou inšpekciou (SOI). Zaoberajú sa aj priestupkami v oblasti porušovania PDV. V tomto prípade ide najmä o malé zásielky doručované poštou. Vzhľadom na veľkosť vnútorného trhu SR je kontrola detailná. V tomto roku evidujú pokles počtu zásielok o 33% z dôvodu prijatých obmedzení na strane elektronických obchodov.

Jednou z problémových oblastí je likvidácia tovaru. Možnosťou je darovanie, ale za predpokladu jeho zdravotnej neškodnosti a odstránia označení porušujúcich PDV. Zdravotnú neškodnosť môže potvrdiť len certifikovaná skúšobňa. Finančné náklady na testy sú vysoké a znášala by ich FS SR. Z tohto dôvodu je využívanie tejto možnosti problematické.

Zástupca MH SR uviedol, že v takomto prípade by mala byť snaha tovar stiahnuť z trhu.

Zástupca SOI informoval, že zmenou právnej úpravy (zákona 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa) došlo k presunutiu právomoci na kontrolu dodržiavania práv vyplývajúcich z duševného vlastníctva významných z hľadiska ochrany spotrebiteľa zo SOI na colné orgány. Všetky podnety týkajúce sa porušovania PDV postupujú na colné orgány. Ich počet však klesol na minimum. Ide najmä o obuv a textil. K porušovaniu autorského práva neevidujú žiadne podanie.

Zástupca MK SR informoval o uplatňovaní právnej úpravy k elektronickému obchodu. Majiteľ platformy musí po upozornení/výzve zabezpečiť odstránenie obsahu z internetu. Problém je, že tento obsah sa opäť objaví na inom mieste. Usmernenia EÚ však smerujú ku generálnemu monitorovaniu nahrávaného obsahu a súvisiacim reštrikciám.

Podľa MF SR je cieľom, aby sa tovar porušujúci PDV nedostal na vnútorný trh. Možnosť iného využitia takéhoto tovaru je aj v rukách verejnosti. Možno by sme sa mali inšpirovať okolitými krajinami. Ďalšou z otvorených tém je aj cirkulárna ekonomika. Opatrenia na recykláciu

a opätovné využívanie surovín. Tému recyklácie aj tovaru porušujúceho PDV by bolo, aj vzhľadom na jeho množstvá, vhodné zaradiť medzi témy na diskusiu na nasledujúcich stretnutiach komisie.

Predseda komisie zdôraznil aj potrebu popularizácie PDV prostredníctvom aktivít komisie. V tomto smere ocenil doterajšie spoločné aktivity s ŠPÚ. Ako ďalšie významné doteraz uskutočnené aktivity uviedol najmä:

- Regionálne semináre Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo k vymožitelnosti PDV organizované pre zástupcov polície, Kriminálneho úradu Finančnej správy, Finančného riaditeľstva
- Zriadenie ústredného portálu Duševné vlastníctvo
- Zriadenie a aktualizovanie národného portálu Agorateka – legálny on-line obsah
- Zriadenie a aktualizovanie portálu osirelých diel (Orphan Works Database Network)
- Informačné kampane: Mať Filipa, Nekupujte falzifikáty!, Nefejkuj.sk,
- Výstava “Vynálezy u nás doma” realizovaná v spolupráci so Svetovou organizáciou duševného vlastníctva
- Konferencia “Duševné vlastníctvo na Slovensku” organizovaná každoročne v apríli pri príležitosti Svetového dňa duševného vlastníctva
- Podpora zavedenia alternatívneho riešenia doménových sporov s národnou doménou .sk

Záver

Predseda komisie poďakoval prítomným za aktívnu účasť na rokovaní. Nasledujúce zasadanie komisie sa uskutoční **v marci 2021**. Záznam zo zasadania bude poslaný na mailové adresy všetkým účastníkom.

Úlohy do nasledujúceho zasadnutia komisie:

1. Poskytnúť informáciu o prípadoch porušovania práv duševného vlastníctva za posledných 5 rokov.

Zodp.: zástupca Prezídia policajného zboru SR, zástupca Finančného riaditeľstva SR,

Termín: do 15. 2. 2021

2. Aktualizovať stálych členov komisie a ich zástupcov a v prípade potreby zaslať list o nomináciu stáleho člena a jeho zástupcu jednotlivým ministerstvám, GP SR a SOI.

Zodp.: predseda komisie (ÚPV SR)

Termín: 31. 12. 2020

3. Zaslať aktuálne analýzy EUIPO o vývoji falšovania v EÚ

Zodp.: predseda komisie (ÚPV SR)

Termín: 30. 9. 2020

4. Identifikovať zástupcov majiteľov práv DV a spotrebiteľských organizácií, ktorí budú prizvaní na nasledujúce zasadanie komisie.

Zodp.: zástupca Prezídia policajného zboru SR, zástupca Finančného riaditeľstva SR, zástupca Slovenskej obchodnej inšpekcie

Termín: 15. 2. 2021

5. Poskytnúť informáciu ako je vzdelávanie o PDV začlenené do vzdelávacích osnov na ZŠ/SŠ

Zodp.: zástupca Štátneho pedagogického ústavu

Termín: 15. 2. 2021

6. Na nasledujúce zasadanie pozvať zástupcu Ministerstva životného prostredia SR, zástupcu Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR a zástupcu Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.

Zodp.: Úrad priemyselného vlastníctva SR

7. Poskytnúť štatistické údaje o počte, druhu a objeme zachyteného tovaru orgánmi FS SR za posledných 5 rokov vrátane uvedenia objemu a druhu zničeného tovaru a nákladov na jeho likvidáciu.

Zodp.: zástupca Finančného riaditeľstva SR,

Termín: 30. 11. 2020

8. Vypracovať stručnú situačnú správu ohľadom počítačovej (internetovej) kriminality s uvedením dôvodov jej obťažného dokazovania.

Zodp.: zástupca Prezídia policajného zboru SR,

Termín: do 15. 2. 2021

9. Pripraviť návrh on-line dotazníka pre oprávnených zástupcov a zástupcov spotrebiteľských organizácií.

Zodp.: Úrad priemyselného vlastníctva SR

Termín: 31. 12. 2020

V Banskej Bystrici dňa 5. októbra 2020

Zapísal: Ing. Emil Žatkuliak

schválil: Mgr. Matúš Medvec, MBA.

Medzirezortná komisia pre koordináciu spolupráce v oblasti boja proti
falšovaniu a autorskému pirátstvu

23. september 2020, Finančné riaditeľstvo SR, Bratislava

Zoznam účastníkov

	Meno	Inštitúcia	podpis
1.	Ing. Jana Kiššová	Ministerstvo hospodárstva SR	
2.	Mgr. Lenka Topľanská	Ministerstvo kultúry SR	
3.	Ing. Iveta Bittnerová	Ministerstvo financií SR	
4.	mjr. JUDr. Ľubica Rehánková	Ministerstvo vnútra SR	
5.	Stanislav Lukáč	Štátny pedagogický ústav	
6.	Mgr. Ing. Petra Pišová	Slovenská obchodná inšpekcia	
7.	Mgr. Jana Vilimová	Slovenská obchodná inšpekcia	
8.	JUDr. Liliana Škodová	Generálna prokuratúra SR	
9.	^{ppik.} Mjr. Mgr. Bc. Henrieta Baková	Finančné riaditeľstvo SR	
10.	pplk. Mgr. Marián Haršány	Finančné riaditeľstvo SR	
11.	JUDr. Mgr. Eva Homolová	Ministerstvo zdravotníctva SR	
12.	JUDr. Katarína Csikósová	Ministerstvo spravodlivosti SR	
13.	Mgr. Matúš Medvec, MBA	Úrad priemyselného vlastníctva SR	
14.	Ing. Emil Žatkuliak	Úrad priemyselného vlastníctva SR	